

УДК 331.103.6

Римкіна М.С.

*аспірант кафедри економіки підприємства
Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНДИКАТОР ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто послідовність оцінювання соціально-економічного розвитку підприємства на прикладі конкретного підприємства енергетичного сектору України. Проаналізовано економічну, соціальну та екологічну складові соціально-економічного розвитку підприємства. Визначено взаємозв'язок між тенденціями у соціально-економічному розвитку підприємства та ефективністю його господарської діяльності.

Ключові слова: соціально-економічний розвиток підприємства, оцінювання соціально-економічного розвитку підприємства, ефективність діяльності, економічна складова соціально-економічного розвитку підприємства, соціальна складова соціально-економічного розвитку підприємства, екологічна складова соціально-економічного розвитку підприємства.

Рымкина М.С. ОЦЕНКА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ИНДИКАТОР ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье рассмотрена последовательность оценки социально-экономического развития предприятия на примере конкретного предприятия энергетического сектора Украины. Проанализированы экономическая, социальная и экологическая составляющие социально-экономического развития предприятия. Определена взаимосвязь между тенденциями в социально-экономическом развитии предприятия и эффективностью его хозяйственной деятельности.

Ключевые слова: социально-экономическое развитие предприятия; оценивание социально-экономического развития предприятия; эффективность деятельности; экономическая составляющая социально-экономического развития предприятия; социальная составляющая социально-экономического развития предприятия; экологическая составляющая социально-экономического развития предприятия.

Rymkina M.S. EVALUATION OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF ENTERPRISE AS THE INDICATOR OF EFFICIENCY

Consider the sequence of evaluation of social-economic development of the enterprise on an example of a particular company of the energy sector of Ukraine. Analyzed the economic, social and environmental components of socio-economic development of the enterprise. Finds an interconnection between trends in the socio-economic development of enterprises and the efficiency of its business.

Keywords: socio-economic development of the enterprise; evaluation of socio-economic development of the enterprise; efficiency; economic component of socio-economic development of the enterprise; social component of socio-economic development of the enterprise; environmental component of socio-economic development of the enterprise.

Постановка проблеми. У сучасних умовах ведення бізнесу відповідальне відношення стає запорукою досягнення успіху. Актуальним залишається питання ролі та значення людини у економічному процесі. Економічний розвиток на мікрорівні все більшою мірою залежить від інтелектуальних можливостей працівників, їх задоволеності умовами праці, рівня соціальних гарантій та загальною відповідальним відношенням до працівників з боку підприємства та держави. Тому постає питання дослідження сутності та змісту категорії «соціально-економічний розвиток підприємства», що виступає як безперервний процес постійного удосконалення – позитивних якісних змін, нововведень у виробничому процесі, продукції, послугах, управлінні організацією при ефективному використанні наявних фінансових, трудових, матеріальних, природних ресурсів, направлений на зростання інтересів та задоволення потреб колективу та підвищення конкурентоспроможності підприємства в цілому. Для подальшого дослідження «соціально-економічного розвитку підприємств» як інструменту досягнення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств повинна бути визначена залежність аналізованої категорії із ефективністю управлінської діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різноманітним аспектам соціально-економічного розвитку підприємств присвячені дослідження таких відомих вчених, як Л.І. Антошкіна [14], І.К. Бондар [14], О.О. Герасименко [3], О.А. Грیشнова [3], О.Ю. Гусева [8], Б.М. Данилишин [4], А.М. Колот [3], Л.Лебедева [9], М.С. Рогоза [11], Г.Г. Савіна [12], Е.В. Сапрунова [13], І.А. Сененко [11], Д.М. Стеченко [14], М.Р. Тимошук [6], Н.В. Ушенко [14] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Разом із тим потребують подальшої розробки проблеми практичного характеру, зокрема, питання розробки єдиної методологічної бази для оцінювання рівня соціально-економічного розвитку підприємств, використання результатів оцінки соціально-економічного розвитку підприємств для покращення управління на вітчизняних підприємствах та підвищення їх рівня конкурентоспроможності.

Мета статті полягає у дослідженні послідовності оцінювання соціально-економічного розвитку підприємств як індикатору ефективності діяльності на прикладі конкретного підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний розвиток має ряд характеристик, що сприяють зміні умов функціонування підприємств, серед них: загострення проблеми конкурентоспроможності на ринках, що зумовлює пошук нових шляхів та способів набуття конкурентних переваг; посилення конкуренції та зниження соціокультурних, моральних настанов соціальної діяльності багатьох суб'єктів підприємницької діяльності; поширення ліберальних концепцій на соціально-трудова сфера, масові прояви десоціалізації відносин у сфері праці тощо. Тому для українських підприємств основною можливістю покращити своє становище на ринку стає активізація ефективного управління розвитком підприємства із наголосом на соціальні фактори. У зв'язку з цим дуже важливо дослідити управління соціальним розвитком підприємства. Серед наукових робіт, присвячених управлінню підприємством, домінує економічний підхід, лише окремі автори розглядають соціальний підхід, який найчастіше проявля-

ється у окремих дослідженнях корпоративної відповідальності бізнесу, людського, інтелектуального чи соціального капіталів. Однак управління соціально-економічним розвитком підприємства поки що не знайшло комплексного висвітлення у вітчизняних наукових працях.

Комплексне управління соціально-економічним розвитком підприємства передбачає оцінювання наявного рівня соціально-економічного розвитку підприємства. Використаємо запропоновану автором [15] систему показників, що відображають кількісні та якісні характеристики розвитку об'єкта управління, та проаналізуємо соціально-економічний розвиток на прикладі корпорації «СОЮЗ». На сьогодні це одне з найбільших підприємств енергетичної галузі України, що об'єднує проектні інститути, інжинірингові центри, будівельно-монтажні організації, це підприємство, що поставляє технологічне обладнання і дозволяє охопити весь спектр послуг від проведення пошуків замовника, проектування, постачання обладнання та матеріалів, виконання будівельно-монтажних і пусконаладжувальних робіт до впровадження об'єктів в експлуатацію та подальшого їх сервісного обслуговування. Слабкою стороною та великою загрозою подальшого розвитку підприємства є підзвітність холдингу «СОЮЗ», в структуру якого входить дане підприємство.

Проаналізуємо соціальну складову соціально-економічного розвитку підприємства (табл. 1).

Чисельність працівників підприємства впродовж досліджуваного періоду збільшувалась, за рахунок збільшення обсягів замовлень та необхідності розширення штату. Виникла потреба у підвищенні рівня кваліфікації працівників, про що свідчить постійне професійне навчання персоналу. Проте, варто зазначити, що у 2013 р. підприємство вирішило значно скоротити чисельність працівників, що проходять навчання, з дев'яти у 2012 р. до двох у 2013 р. (відповідні значення показника: 0,029 та 0,007).

Результати розрахунку рівня травматизму у корпорації «СОЮЗ» показують, що підприємство зменшило кількість випадків травматизму: з 1,01% у 2010 р. до 0,67% у 2014 р. (при тому що 2012 та 2013 рр. були без виробничих травм). На підприємстві наявні програми з охорони здоров'я персоналу, що відобразилось у показнику рівня оздоровлення. За розглянутий період значення показника варіювалось з 0,034 у 2010 р. до 0,03 у 2014 р. Корпорація «СОЮЗ» намагається весь час підтримувати різноманітні програми оздоровлення свого персоналу та дбає про належний рівень техніки безпеки, що зумовлено значними ризиками виробничої діяльності.

Показник преміювання персоналу відображає низький рівень преміювання на підприємстві, що

Таблиця 1

Динаміка соціальної складової СЕРП корпорації «СОЮЗ»

№	Назва показника	Роки				
		2010	2011	2012	2013	2014
1	Рівень травматизму	0,0101	0,0033	0,00	0,00	0,0067
2	Рівень професійного навчання	0,054	0,043	0,029	0,007	0,017
3	Рівень преміювання персоналу	0,0288	0,0343	0,0347	0,0267	0,0133
4	Індекс КСВ	0,5325	0,5375	0,54	0,5343	0,4432
5	Рівень оздоровлення	0,034	0,027	0,022	0,023	0,03
6	Показник рівня корпоративної культури	0,78	0,75	0,76	0,74	0,68

Джерело: складено автором за матеріалами звітності корпорації «СОЮЗ»

Таблиця 2

Динаміка економічної складової СЕРП корпорації «СОЮЗ»

№	Назва показника	Роки				
		2010	2011	2012	2013	2014
1	Капіталоємність	8,48	6,90	1,82	2,25	4,18
2	Ефективність витрат на з/п	0,0724	0,0437	0,0137	0,0154	0,0297
3	Ефективність інвестицій в інновації	0	0,1031	0,0075	0,0133	0,0053
4	Індекс задоволення потреб споживачів	0,6	0,6	0,687	0,85	0,85
5	Продуктивність праці	2 523,62	4 0843,56	12 915,33	11864,19	6 052,01
6	Відношення мінімальної до максимальної з/п	0,0922	0,0926	0,1004	0,1092	0,0937

Джерело: складено автором за матеріалами звітності корпорації «СОЮЗ»

Таблиця 3

Динаміка екологічної складової СЕРП корпорації «СОЮЗ»

№	Назва показника	Роки				
		2010	2011	2012	2013	2014
1	Коефіцієнт антропогенного навантаження	0	0	0,018	0	0
2	Інтенсивність проведення екологічного аудиту	0,0417	0,0417	0,1944	0,1167	0,1167
3	Рентабельність екологічного ведення бізнесу	0,1487	0,0908	0,0455	0,0766	0,1537
4	Ефективність програм по удосконаленню довкілля	0,0744	0,0113	0,0034	0,0099	0,0275
5	EBITDA margine кол.	0,00147	0,00124	0,00108	0,00112	0,0012
6	Показник відповідності екологічним стандартам якості	0,125	0,125	0,375	0,625	0,625

Джерело: складено автором за матеріалами звітності корпорації «СОЮЗ»

не здатний виконувати свого стимулюючого призначення. Так, за розглянутий період, частка премій від виплаченої заробітної плати була менше 10% (рекомендоване значення для мінімального мотиваційного ефекту): максимального значення було досягнуто у 2012 р. – 3,47%, мінімального у 2014 р. – 1,33%.

Підприємство належним чином дбає про своїх працівників – рівень корпоративної культури підприємства достатньо високий. У 2014 р. значення показника зменшилось з 74 до 68, що пов'язано із зміною критеріїв успіху керівництва підприємства – після визнання у 2013 р. холдингу «СОЮЗ» одним із найбільших підприємств світу корпорація «СОЮЗ» (що входить до структури Холдингу) почала переорієнтовуватись на отримання лідерства на ринку через випередження конкурентів.

Негативна тенденція відобразилась і на результатах розрахованого індексу корпоративної соціальної відповідальності. Компанія зменшує відкритість своєї діяльності, що проявляється у скороченні наданої інформації по основним напрямкам КСВ. І в результаті відбувається зменшення індексу КСВ з 0,5325 у 2010 р. до 0,4432 у 2014 р.

Проаналізуємо економічну складову розвитку підприємства (табл. 2).

Аналіз динаміки економічної складової соціально-економічного розвитку корпорації «СОЮЗ» дозволяє зробити наступні висновки:

- показник капіталоємності, протягом аналізованого періоду, знизився в два рази, що показує виникнення проблем у ефективному використанні підприємством усіх наявних ресурсів, незалежно від джерел їхнього залучення, порівняно зі станом на початок періоду. Загалом з 2010 по 2014 р. значення даного показника трималось у межах від 1,82 до 8,48;

- ефективність витрат на заробітну плату на підприємстві зменшилась з 7,24% у 2010 р. до 2,97% у 2014 р., що свідчить про зменшення зарплатоємності продукції. Потрібно зазначити, що головними причинами, які спричинили таке зменшення, є: погіршення політичного та економічного стану в країні; зменшення заробітної плати в цілому по підприємству; специфіка галузі – кінцевий результат діяльності не стільки залежить від кількості витраченої праці, скільки від якості запропонованих та прийнятих рішень;

- показник продуктивності праці на підприємстві збільшився у три рази (значення варіювалось з 2 523,62 людино/годин у 2010 р. до 12 915,33 людино/годин у 2012 р.). Ефективність діяльності персоналу корпорації «СОЮЗ» весь час зростала, особливо в тяжкий період кардинальних рішень та пошуків необхідних ресурсів та обладнання;

- динаміка відношення мінімальної до максимальної заробітної плати у корпорації «СОЮЗ» за 2010–2014 рр. варіювалась в межах від 9% до 10%, що свідчить про недостатність дій підприємства у напрямі зменшення соціальної нерівності.

Інноваційна політика підприємства проявляється у значенні такої економічної складової соціально-економічного розвитку підприємства, як ефективність інвестицій в інновації. Зроблені вище висновки підтверджують той факт, що підприємство не дбає про інноваційний розвиток та покращення умов праці доти, доки не виникає в цьому нагальної потреби. В подальшому корпорація намагається власними силами врегулювати виробничі питання, а ефективність інвестицій в інноваційний розвиток не перебільшує 1,5% в рік.

Одним із важливих важелів економічної складової соціально-економічного розвитку підприємства виступає задоволення потреб споживачів. Корпорація «СОЮЗ» займається постійним моніторингом енергетичних ринків України та світу, вивченням потреб споживачів, про що свідчить значення індексу задоволення потреб споживачів (0,6 – у 2010–2011 рр.; 0,687 – у 2012 р.; 0,85 – у 2013–2014рр.). Потрібно відзначити, що у 2013 р. холдинг «СОЮЗ», до складу якого входить корпорація «СОЮЗ», ввійшов до ТОП-225 найбільших міжнародних інжинірингових (проектних) компаній, за даними щорічного огляду Top 225 International Design Firms. Даний факт суттєво відобразився на лояльності та зацікавленості споживачів підприємств холдингу (підприємства працюють у форматі B2B, особливою якого є значна залежність від репутації компанії).

Проаналізуємо екологічну складову розвитку підприємства (табл. 3).

Таким чином, за аналізований період корпорація «СОЮЗ» відповідально дбала по екологічну складову соціально-економічного розвитку підприємства, про що свідчить динаміка коефіцієнта антропогенного навантаження. Лише у 2012 р. підприємство отримало штрафні санкції, що склали 0,018 грн. в розрахунку на одну особу, що проживає у даній місцевості. Проте, оцінюючи ефективність програм по удосконаленню довкілля, потрібно зазначити, що значення показника суттєво зменшилось: з 7,44% у 2010 р. до 2,75% у 2014 р. – корпорація послабила свою природоохоронну діяльність.

На підприємстві відбувається поступове нарощення обсягів екологічно відповідальної діяльності: з 14,87% у 2010 р. до 15,37% у 2014 р. У 2011–2013 рр. через зменшення інвестицій у ресурсозберігаючі технології відбувається зменшення значення показника нижче 10%: 9,08%, 4,55% та 7,66% відповідно. Загальна прибутковість здійснення екологічної діяльності (показник EBITDA marginеколог.) відносно стабільна і коливається в межах від 0,147% до 0,12%, що свідчить про низький рівень ефективності екологічної діяльності корпорації.

Інтенсивність проведення аудиту у 2010–2011 рр. склала 4,17% від усього робочого часу. Після порушення підприємством норм законодавства в частині поводження із відходами, у 2012 р. проводилась масштабна екологічна перевірка, яка тривала 19,44% від усього робочого часу. Надалі керівництвом підприємства було вирішено підвищити інтенсивність проведення екологічного аудиту до 11,67% на рік у 2013–2014 рр., що дозволить в подальшому підвищити екологічну відповідальність підприємства.

Таблиця 4

Зведені дані розрахунку соціально-економічного розвитку підприємства

	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.
соціальна складова	4,644	4,487	4,264	3,217	1,228
економічна складова	2,000	2,451	1,902	3,121	2,108
екологічна складова	3,954	1,940	1,500	2,978	4,358

Джерело: розраховано автором за матеріалами звітності корпорації «СОЮЗ»

На наступному етапі оцінювання соціально-економічного розвитку корпорації «СОЮЗ» проведемо нормування усіх показників (табл. 4). В основу вико-

ристаній методики нормування показників та приведення їх до порівняльного виду покладена модифікація методу інтерполяції числових інтервалів, що дозволяє звести будь-які порівнювальні данні до замкненого інтервалу (0;1). Після того для кожної складової соціально-економічного розвитку підприємства були зведені сумарні значення, що знаходяться в інтервалі від 0 до 6.

Отже, отримані дані оцінки соціально-економічного розвитку корпорації «СОЮЗ» дають можливість зробити такі висновки. За рахунок інноваційного та інвестиційного розвитку екологічної відповідальності тенденції зростання екологічної відповідальності з кожним роком зростають. Проте через зменшення відрахувань на підвищення кваліфікації та розвитку персоналу, зменшення матеріального стимулювання робітників, погіршення умов праці зменшується соціальна складова розвитку. Це відображається і на динаміці показників економічної складової соціально-економічного розвитку підприємства (в першу чергу зменшується продуктивність праці).

Проаналізуємо, яким чином такі тенденції у соціально-економічному розвитку підприємства відобразились на ефективності діяльності. Для цього розрахуємо узагальнений показник ефективності застосованих ресурсів підприємства.

Узагальнюючий показник ефективності застосованих ресурсів підприємства можна розрахувати, користуючись формулою [7, с. 455]:

$$E_{зр} = \frac{V_{чп}}{Ч_n + (\Phi_{ос} + \Phi_{об}) \cdot K_{пвп}}, \quad (1)$$

де $E_{зр}$ – ефективність застосованих ресурсів, тобто рівень продуктивності суспільної (живої та уречевленої) праці;

$V_{чп}$ – обсяг чистої продукції підприємства;

$Ч_n$ – чисельність працівників підприємства;

$\Phi_{ос}$ – середньорічний обсяг основних засобів за відновною вартістю;

$\Phi_{об}$ – вартість оборотних засобів підприємства;

$K_{пвп}$ – коефіцієнт повних витрат праці, що визначається на макрорівні як відношення чисельності працівників у сфері матеріального виробництва до обсягу утвореного за розрахунковий рік національного доходу і застосовується для перерахунку уречевленої у виробничих засобах праці в середньорічну чисельність працівників.

На рис. 1 зображено отримані результати розрахунку узагальненого показника ефективності діяльності корпорації «СОЮЗ» у 2010–2014 рр.

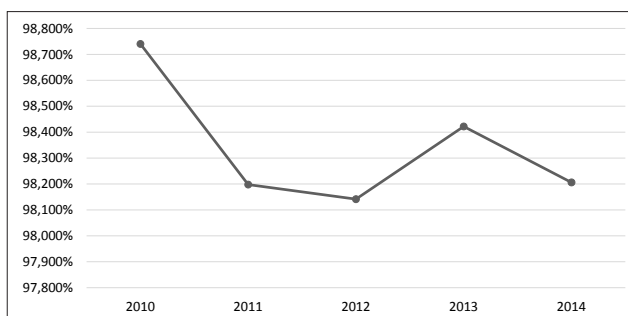

Рис. 1. Ефективність діяльності корпорації «СОЮЗ» у 2010–2014 рр.

Джерело: розраховано автором за матеріалами звітності корпорації «СОЮЗ»

Отже, розрахована ефективність господарської діяльності корпорації «СОЮЗ» з використанням узагальненого показника дає можливість зробити наступні висновки. На підприємстві ефективність використання ресурсів знаходиться на достатньо високому рівні, проте не на ідеальному (від 0,9874 у 2010 р. до 0,98206 у 2014 р. У 2012 р. за рахунок проблем, які виникли у підприємства, даний показник скоротився до 0,98141); збільшились транспортні витрати через збільшення кількості імпортованих матеріалів для виробництва; збільшились орендні виплати; зменшилась кількість замовлень.

Тенденції погіршення у 2012 р. ефективності господарської діяльності спостерігаються і у зменшенні значень усіх без винятку складових соціально-економічного розвитку підприємства корпорації «СОЮЗ». У 2014 р. при зменшенні соціальної та економічної складових відбувається і зменшення ефективності діяльності підприємства, а підвищення екологічної відповідальності сприяло зміцненню конкурентних переваг на ринку. Збільшення показників ефективності на десять або навіть соті (у значенні інтегрального показника) дає вигоду підприємству у кілька позицій серед конкурентів. А тому корпорації «СОЮЗ» слід приділити увагу покращенню рівня ефективності через зростання рівня соціально-економічного розвитку підприємства.

Висновки. Соціально-економічний розвиток підприємства на сьогодні виступає одним із основних індикаторів ефективності господарської діяльності підприємства. Соціально-економічні орієнтири розвитку підприємства сформувалися в результаті змін у економічній системі в напрямку відповідального відношення до всіх зацікавлених сторін та врахування інтересів, проблем людини як основної продуктивної сили постіндустріальної економіки. На сьогодні розгляд його ведеться у системі соціально-економічних координат розвитку підприємства. Автором було проведено дослідження, виділені критерії та запропоновано методичні підходи до оцінки соціально-економічного розвитку підприємств на основі системи 18 показників, що відносяться до трьох складових управління соціально-економічним розвитком.

У проведеному дослідженні було проведено оцінку соціально-економічного розвитку корпорації «СОЮЗ». Загальна динаміка показників засвідчує низький рівень соціально-економічного розвитку підприємства енергетичного сектору України та невідповідність діяльності міжнародним стандартам; невідповідальне відношення до екологічного ведення бізнесу; низький рівень інвестицій у розвиток персоналу; зменшення стимулювання та погіршення умов праці; застаріла технічна та технологічна бази тощо. Такі негативні тенденції у соціально-економічному розвитку підприємства відображаються і на ефективності господарської діяльності загалом.

Управління соціально-економічним розвитком залишатиме ряд ключових проблем, вирішення яких і буде гарантувати підвищення ефективності діяльності в цілому. Серед усіх пріоритетних завдань перед підприємствами на сьогодні визначають найбільші проблеми у: підвищенні соціальної відповідальності підприємства; збільшенні частки ринку; підвищенні вартості фірми; покращенні якості продукції, послуг. Наступним етапом управління соціально-економічним розвитком підприємства повинен стати пошук альтернативних шляхів на вирішення даних проблем.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Офіційний сайт корпорації «СОЮЗ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.soyuz-corp.ru/disclosure/information/>.
2. Савицький О. Україна та Енергетичне співтовариство. Критерії відповідності енергетичної політики України вимогам Договору про заснування Енергетичного співтовариства: Аналітична доповідь Національного екологічного центру України / О. Савицький. – К. : 2014. – 32 с.
3. Колот А.М., Грішнова О.А., Герасименко О.О. та ін. Соціалізація відносин у сфері праці в контексті стійкого розвитку : [монографія] / [А.М. Колот, О.А. Грішнова, О.О. Герасименко та ін.] ; за наук. ред. А.М. Колота ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 348 с.
4. Стратегічні пріоритети та сучасні завдання розвитку реального сектору економіки України: Наукове обґрунтування стратегії розвитку продовольчого комплексу / Редкол.: Б.М. Данилишин (відп. ред.) та ін. ; РВПС України НАН України. – Черкаси : Брама-Україна, 2007. – 544 с.
5. Electricity Information 2015 / International Energy Agency [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.oecd-ilibrary.org/energy/electricity-information-2015_electricity-2015-en.jsessionid=1ehz03vmp5zbc.x-oecd-live-03.
6. Тимошук М.Р. Планування соціально-економічного розвитку підприємств : монографія / М.Р. Тимошук та ін. – К. : УБС НБУ, 2007. – 449 с.
7. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства : [підручник] / С.Ф. Покропивний ; 3-тє вид. – К. : КНЕУ, 2006. – 528 с.
8. Гусева О.Ю. Розвиток підприємства і стратегічні зміни: сутність, принципи, взаємозв'язок / О.Ю. Гусева // Сталій розвиток економіки. – 2012. – № 6. – С. 85–75.
9. Лебедева Л. Соціально-економічний розвиток та способи його виміру / Л. Лебедева // Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України. – 2013. – № 1(48). – С. 54–59.
10. Методика визначення індексу КСВ // ГВардія. – 2012. – С. 33.
11. Рогоза М.Є. Управління соціально-економічним розвитком підприємств: механізми, моделі формування та організація процесів : [монографія] / М.Є. Рогоза, І.А. Сененко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 99 с.
12. Савіна Г.Г. Методологія та практика удосконалення управління соціально-економічним розвитком підприємств легкої промисловості : дис. ... д. е. н. : спец. 08.06.01 / Г.Г. Савіна ; Херсонський держ. технічний ун-т. – Херсон, 2004. – 413 с.
13. Сапрунова Е.В. Совершенствование механизма социального экономического развития предприятий швейной промышленности: дис. ... к. э. н. : спец. 08.00.05 / Е.В. Сапрунова. – Краснодар, 2006. – 194 с.
14. Антошкіна Л.І., Бондар І.К., Стеченко Д.М., Ушенко Н.В. та ін. Управління соціально-економічним розвитком: держава, регіон, підприємство : [монографія] / [Л.І. Антошкіна, І.К. Бондар, Д.М. Стеченко, Н.В. Ушенко та ін.] ; наук. ред. Н.В. Ушенко. – Донецьк : Юго-Восток, 2010. – 292 с.
15. Римкіна М.С. Методичні основи оцінювання соціально-економічного розвитку підприємства / М.С. Римкіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 9. – С. 60–65.

УДК 658.7

Селезньова Н.О.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри «Транспортні технології»
Автомобільно-дорожнього інституту

Теслюк В.І.
студент
Автомобільно-дорожнього інституту

ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ОЦІНКИ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ПОТОКАМИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

В статті отримала подальший розвиток оцінка ступеню рівномірності та синхронності руху матеріального потоку підприємства. Доведено, що мінімізація додаткових сукупних витрат, які виникають при просуванні матеріального потоку, можлива при вирівнюванні інтенсивності руху на рівні близькому до середнього.

Ключові слова: матеріальний потік, управління, оцінка, промислове підприємство, інтенсивність руху.

Селезньова Н.А., Теслюк В.И. ОБОСНОВАНИЕ НЕОБХОДИМОСТИ ОЦЕНКИ И РЕГУЛИРОВАНИЯ КАЧЕСТВА УПРАВЛЕНИЯ МАТЕРИАЛЬНЫМИ ПОТОКАМИ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье получило дальнейшее развитие оценка степени равномерности и синхронности движения материального потока предприятия. Доказано, что минимизация дополнительных совокупных затрат, связанных с продвижением материального потока, возможна при выравнивании интенсивности движения на уровне близком к среднему.

Ключевые слова: материальный поток, управление, оценка, промышленное предприятие, интенсивность движения.

Seleznova N.A., Tesluk V.I. RATIONALE FOR ASSESSMENT AND MANAGEMENT OF QUALITY OF MATERIAL MANAGEMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISE

The article has been further development of the evaluation of the degree of uniformity and simultaneity of motion of the material flow of the enterprise. It is proved that minimize the total cost of additional possible when aligning traffic at a level close to the average.

Keywords: material flow, management, estimation, industrial enterprise, traffic.

Постановка проблеми. Рух матеріального потоку промислового підприємства, як правило, є складним, а якість управління його просуванням між ланками логістичного ланцюга визначається ступенем рівномірності та синхронності і, як наслідок, впливає на накопичення сировини, матеріалів, напівфабрикатів

та незавершеного виробництва на відповідному етапі просування і призводить до виникнення так званих «вузьких» місць, характерною рисою яких є невідповідність між пропускнуою спроможністю ланки та інтенсивністю надходження до неї матеріального потоку.